

Elfér-e a zene és a levegő egymás mellett?

A Magyar Zenei Tanács tizenkettedik alkalommal tartott teadélután a Rózsavölgyi Szalonban, ahol a megjelentek a „csírázó Magyar Zene Házáról” hallhattak beszámolót. A Lótuszvirág és partitúra című rendezvény nemcsak a sajtót és az érdeklődőket, hanem a „Zenészek a Magyar Zene Háza Ellen” csoport tagjait is a helyszínre vonzotta, akik egy befőttesüvegbe zárt falevelet hozva magukkal fejezték ki tiltakozásukat, majd az esemény végén a szimbolikus tárgyat az előadóknak ajándékozták.

A Városligetben épülő Magyar Zene Házáról tartott széleskörű ismertetőt Batta András, a Magyar Zene Háza munkacsoport vezetője, és Horn Márton, a Városliget Zrt. munkatársa. Batta rövid múltidéző felveze-

tője során megtudhattuk, hogy már a pályázat kiírása előtt létezett egy munkacsoport, amelynek tartalmi megjelölései alapján írták ki később a pályázatot. E munkacsoport munkája alapján bizonyos irányvonalak egyértelműek voltak, többek között az is, hogy egy újszerű zenei edukációs felfogás jelenjen meg a ház központi szervező elemeként. A látványos prezentáció a másik irányvonalat is egyértelművé tette, a Sou Fujimoto által tervezett épület Batta szavaival jellemezve egy igazi design csoda, amelynek alapkonceptiója az, hogy nyitott, befogadó ház legyen, ugyanakkor funkcionálisan is megállja a helyét.

Mit is jelent ez? A helyszín egyszerre üzemi hangverseny teremként, kiállító térként, közösségi térként, miközben illeszkednie kell a környezetbe és a modern építészet design-elvárásaihoz. Így az épület tulajdonképpen három rétegre tagolódna, egy installációs/kiállítási, egy múzeum- és koncert pedagógiai, illetve egy élményszerű hangversenytermi rétegre. Az építész terve nem titkoltan lép párbeszédbe a párizsi Cité de la Musique és a bécsi Haus der Musik épületeivel, amelyek elsősorban a közönség felé fordulnak és a zene megszerettetését tűzték ki célul. Sou Fujimoto terve (<http://www.intezmenyek.ligetbudapest.eu/hu/places/jovo/ma->

A tüntetők által elhelyezett táblák

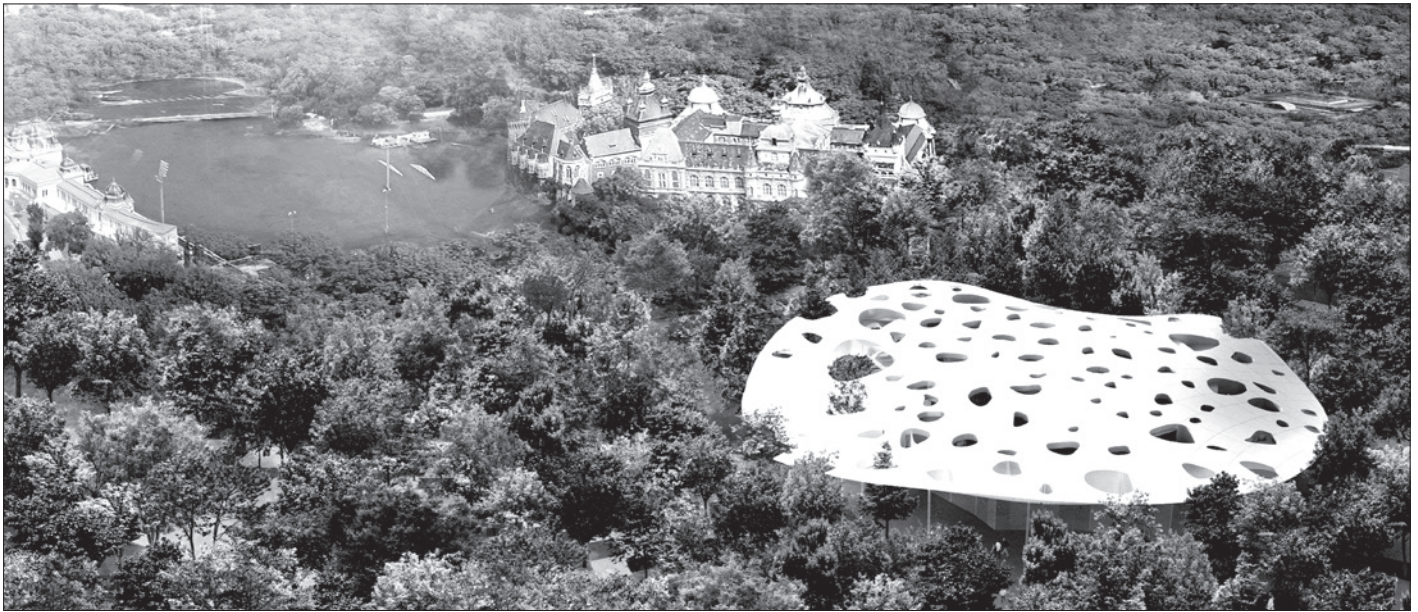
gyar-zene-haza) egyszerre emlékeztet külsőleg egy lótuszvirágra, belsőleg pedig egy partitúrára, amely tág teret ad a zenei asszociációknak is.

Horn Márton a Városliget Zrt. részéről azal vette át a szót, hogy pragmatikusabb oldalról szeretné bemutatni a nagy ívű projektet, és tisztázná a sok oldalról hallható félreértéseket. Nyilván ennek aktualitást adtak a helyszín előtt tüntetők is.

A tízezer négyzetméteres telek, amely a hetvenes évek óta nem képezi a park részét, kerül majd átalakításra, és a rajta található kilenc épületet (volt Hungexpo irodaházak) sem használták semmire. Emellett a helyszín a tókapcsolat miatt kiváló, ráadásul a jelenlegi – talán kicsit méltánytalanul – „betonteknő”-nek titulált mostani tó is meg fog újulni komoly parkosítás kíséretében.

A tüntetők az előadást is megzavarták

Látványterv a Zene Házáról

A már Batta által emlegetett eredeti munkacsoport szakmai programja valóban fontos lépcső volt, majd 2014-ben egy nyílt tervpályázat keretében nyolcvan pályamű érkezett be a liget megújítására, és egy nemzetközi zsűri választotta ki a nyertest, tudhattuk meg Horn Mártontól, aki azt is hozzátette, hogy 2016-ra elkészült a befejezett terv, lezajlottak a bontási munkálatok, és a kivitelező kiválasztása elé érkezett a projekt. Számításai szerint körülbelül 2020-ra lesz egy új ligetünk.

A kivetítő segítségével mutatta be a közönségnek a komplex épület tervét, amely a már említett hármast követi. A földalatti szint a múzeumi teret jelenti egy állandó és egy időszaki kiállító teremmel, utóbbiba utazó, zenei tematikájú kiállítókat terveznek.

A földszinti rész ad majd helyet a hangversenyeknek, vagyis magának a zenének egy előadó- és egy hatszáz fős koncertteremmel, de nemcsak a komolyzene, hanem a könnyűzene hallgatóira is gondoltak a tervezők, sőt, a külső tribün mellé sörsátrat és könnyűzenei kisszínpadot is vizionáltak. Ez az elképzelés azonban nem pontosan bontakozott ki az előadásban, amint azt a bemutató utáni kérdésekre való kevésbé magabiztos válaszok is mutatták. Az sem világos, hogy ez most valóban egy külső színpad lesz-e, vagy csak lehetőség arra, hogy kisebb kamarazenekarok, pop vagy rock együttesek (?) játsszanak, improvizáljanak, akkor viszont, ha ez önjelölt módon is működhet, mint Párizsban a zene ünnepe az utcasarkokon játszó kis zenekarok, akkor talán zenei színpadnak hívni enyhétülzás. Persze az is lehet, hogy a sörsátró-

ként emlegetett rész sem sörsátró, amely inkább cseng ismerősen a városligeti tavat betonteknőként használó fogyasztóknak, mint a vizionált Zene Háza elképzelt látogatóinak, vagy csak egyszerűen ezek a fogalmak és a fogalmakon keresztül az elképzelések még nem körvonalazódtak teljesen a külterülettel kapcsolatban.

A legfelső szintet múzeumpedagógiai termek foglalják el, multimédiás könyvtárral, civil kezdeményezéseknek helyet adó klub funkcióval, videó- és hangstúdiókkal, ahol fiatalok is dolgozhatnak különféle projekteken.

Mindenképpen korszerű az a hozzáállás, hogy a közösségi tér, a közösségi munka előtérbe helyeződött a tervezés során, és a látogatóknak komplex élményt kívánnak nyújtani, már a múzeumba belépés előtti pillanatoktól is. Egy hat pontos skála hívószavaival igyekeztek bemutatni, hogy mik a koncepció fő pillérei: személyesség, segítőkészség, integráció, átjárhatóság, érzékszervek és magas minőség. Célcsoportként a családostok, a gyerekek és a turisták jelölődnek meg leginkább, és lényegében a ház egy belépő szintet képviselne a zene világába. A könnyűzenei rész pedig a fiatalokat szólítaná meg. Ez az eklektikusság egyelőre talán a leggyengébb pontja az előadásnak, mert bár a hallott hívószavak mind nagyon pozitívak, de a már meglévő erős zenei élet Magyarországon sok tekintetben és nagyon magas színvonalon szolgálja ki a célcsoportokat, és talán az ő támogatásuk, integrálásuk is fő feladat lehetne. Kérdés, mennyiben függ ez össze a Zene Házának tervével, majdani működésével.

Batta hozzátette, hogy a múzeumi résznél előtérbe helyeződik az interaktivitás, és a személyesség mellé a „smartság”-ot kell beépíteni, amit egy szingapúri példán keresztül illusztrált. Egy múzeum feladata ma az edutainment (szórakozva történő nevelés) mellett a felhasználó barát megjelenés és a digitalizáció. Ezért is kapnak majd a látogatók a jegy mellé egy interaktív tollat. Nemcsak a jól kinéző technika kedvéért, hanem a valódi élményért dolgoznak a tervezők. Ennek az irányvonalnak lesz alapvető eleme a Zenei csodák palotája, a kiállító terem negyedét foglalva el, és amely egy, a MOME tervezőivel közösen rendezett workshop tapasztalatai alapján készül. Itt a látogatók kipróbálhatják a tárgyakat, ismerkedhetnek a hangszerekkel, de inkább természettudományos alapú megközelítéssel, amiben ismét visszaköszön a már említett két külföldi jó példa. Mindezt egy mesére húzzák majd fel, ahol a fiú kalandozni indul és a csodák után megismerheti a zenetörténetet egy élménytúra formájában a buddhista harangoktól Mozartont át Kurtáig. A Zene Háza egyik edukációs elképzelése, hogy az érkező csoportok akár egy egész napot elölthessenek itt, fent múzeumpedagógiai felkészítéssel indítva, majd végigjárva az interaktív múzeumot jó esetben a földszinten egy koncerttel zárva. Ez is mutatná a ház komplexitását.

Horn Márton a Zene Házát egyfajta műfajként definiálja, amely a hallottak szerint nyitottságával és komplexitásával igyekszik újszerűt létrehozni, és lehetővé tenni a nagyközönség számára a zene élményszerű megismerését.

Szekeres Nikolett